

VAAT ETMİYORUM, VERİYORUM: *M. BUTTERFLY*

Recep Özdaş

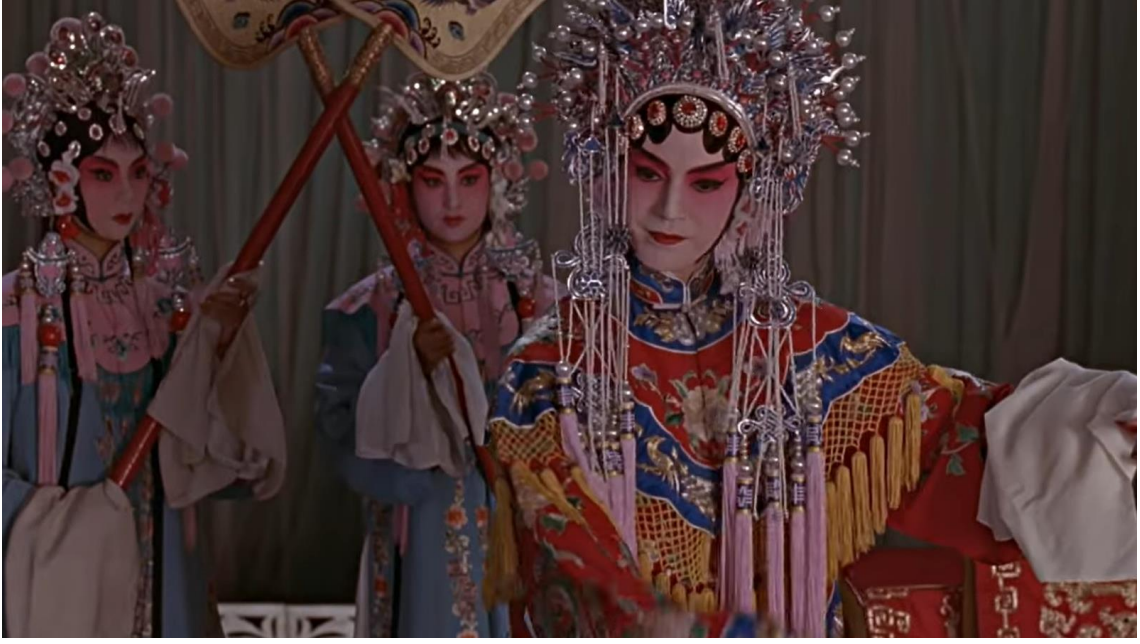

“Ne zaman kaldırıma sümküren birisini görsem aklıma hep babamın söyledikleri geliyor, Doğu Doğu’dur, Batı Batı’dır. Umarım hiç bir araya gelmezler.”

M. Butterfly hikâyesini filmde geçen bu cümleyle özetlemek iyi olurdu. Ama mümkün değil. Çünkü iyi kötünün başladığı yerdir. Film de bu yüzden Batı’nın başladığı yer ile Doğu’nun başladığı yer arasında tükürük gibi, sümük gibi salınıyor. Bu salınma halini ta 93 yılında, çoğumuz hala *akışkan* kelimesini kullana kullana adeta dondurup, üstüne de *queeri* yiyip bitirmemişken kuran, **Cronenberg** sinemasının da sümüğü, tükürüğü *M. Butterfly* olabilir.

Gerçi **Cronenberg** her filmde hep bir oraya buraya salınan ya.

Yine de **Kristeva**’nın *abject*’indeki sümük, tükürük, sperm ve sidiğin bastırılı bastırılı geri gelişi... Ve göçmenlerden kurtulmak isteyen beyaz Batı’nın toplumsal bedeninden atmak istediği ama tam da o bedende üreyen, türeyen geri gelen her şey...

Bunların hepsi **M. Butterfly** hikâyesinin arkasında sakın bir müzik beden gibi sanki. Ki Fransız diplomat René Gallimard'a Çinli opera sanatçısı Song Liling tam da bunu dedi; *Olay müzikte, hikâyede değil.*

Doğulu bir sevme biçimi olarak bedenini de müzik gibi kullanan Song Liling *kadimin* de bedenleşmiş hali olarak her hareketinde aşkı ve o yüce bilinmez anlamı arıyor. Batılıların daha çok şey bildiği yalanını içselleştiren Doğulu bakışın beyazların beyaz maskesini indirerek gördüğü anlamları da her an yeniden kuruyor Song Liling.

René Gallimard'a çay koyarken, "Sana şu an çay koymamın bile bir anlamı var" demesi bundan... Trans devrimci bedeninde sarı saçlı bir Çinli oğlan çocuğu doğurmayı da vaat ediyor Liling. Yok yok, vaat etmiyor, veriyor da.

Her şeyi Rene için kendim icat ettim diyorum. Aşkı da, kavgayı da, kadın varoluşu da, sarı saçlı mavi gözlü Çinli çocuğu da. Bir Ajda şarkısı adeta:

İçime attım ne varsa

Anlamaya çalıştım herkesi

Aşkı da sevdim kavgayı da

Anlatamadım ki

Hiç korkmadım çelişkiden

Onaylanmayan ilişkiden

Ne çoğaldım övgüden

Ne azaldım yergiden

Hiç korkmadım yasaklardan

Korunmadım tuzaklardan

Kalktım güvenli kucaklardan

Hep denedim bilerek göstermedim

Kendimi sakladım görmeyi bilenlere

Vitrinime değil iklimime gelenlere

Deliyim aslında Allah'ına kadar deliyim

Kalbimi vereceğim aslımı görenlere

“Erkek olduğumu biliyor muydun?” diye soruyor geysa Song Liling master René Gallimard’a. “Hayır, hiç sormadın ki” diyor sonra. Hakikaten ne gerek var ki erkek misin kadın mısın diye sormaya?

Bir erkeğin yarattığı bir kadını sevdim diyerek erkek hapisanesinde bir kadını oynuyor artık René Gallimard da.

Temsil etmiyor, oynuyor. Vaat etmiyor, veriyor.

Keşke zamir politikasından öteye gidemeyen THEY-THEM liberal *gayler* de artık anlasa; *Safe space* diye diye neredeyse kurduğumuz *gentrification* bedenler sizin zamirleriniz değil, her an yeniden ürettiğimiz toplumsal yüklemelerdir ancak ve aslında.

